Nu mener vi, at Tiden er kommen til at rejse Fanen paa den næste Skanse, sætte det næste Maal op, nemlig Valgrettens Udvidelse ogsaa paa det politiske Omraade til Kvinder, hvad der er i Overensstemmelse med den almindelige europæiske Strømning. — — — Vil man sige, at Tiden ikke er moden til at udvide Valgretten til Kvinder og Tjenestefolk, vil jeg dertil svare, at i dette Øjeblik er den danske Kvindebefolkning og Tyendestand betydelig bedre skikket til at modtage den almindelige Valgret, end Befolkningen var i 1848—49. Jeg tror, den er fuldstændig moden dertil, og giver man den Ligeberettigelse, vil det yderligere virke modnende og opdragende. — Ja, jeg mener, at Kvinderne, der jo siges særlig at have Følelse og at have Hjerte i Livet, trænger vi netop til i Samfundsliv og Politik."

Borgbjergs Tale, der er for lang til at trykkes in extenso her i Bladet, synes mig klog og — tidssvarende.

Oktober 1907.

Martha Ottosen.

De kommunale Hjælpekasser.

Vor Stilling til Partierne.

Frk. *Astrid Lund* fortjener Tak, fordi hun har sat Fingeren paa et Punkt af stor Betydning, nemlig Spørgsmaalet om Dansk Kvindesamfunds Stilling til Partierne.

Det er jo altid blevet stærkt fremhævet, at vi bør holde os udenfor Partierne, og det med god Grund. Dansk Kvindesamfund bør staa uafhængig og kan ikke indlade sig paa at tjene noget enkelt Parti. Men deraf følger ikke, forekommer det mig, at hver den, som gaar ind i D. Kv. Sf., skal forpligte sig til at være uden politisk Mening. Alle politiske Partier har sikkert allerede deres Tilhængere indenfor D. Kv. Sf., og det vilde heller ikke være godt andet, thi det modsatte vilde blot bevise, at vi endnu er uden Interesse for politiske Spørgsmaal.

Saavidt mig bekendt, har man overalt gjort den Erfaring i andre Lande, at Kvinderne ingen Vegne kommer, naar de ikke virker igennem Partierne. Vi kan alle se, at Partipolitik medfører Vanskeligheder, og at den ofte her i Landet drives paa en alt andet end nobel Maade, men der synes foreløbig ikke at være nogen anden Vej mulig, hvis man vil sætte noget igennem, end at virke gennem Partierne. I hvert Tilfælde er det givet, at D. Kv. Sf.'s smaa Kredse ude i Provinserne ikke vil kunne sætte en selvstændig Liste igennem ved det forestaaende Valg til Hjælpekasserne, og jeg er ogsaa af den Mening, at det i det hele vilde være uheldigt at prøve derpaa.

Naar Dansk Kvindesamfund blot undlader at støtte noget enkelt Parti, da vil vi kunne bevare vor Uafhængighed. At de enkelte Medlemmer paa eget Ansvar slutter sig til Partierne og selvstændigt agiterer for at faa Kvinder ind i Hjælpekassernes Bestyrelse, forekommer mig, ligesom Frk. Astrid Lund, at være den heldigste Løsning paa Spørgsmaalet.

Imidlertid vilde en nogenlunde ensartet Optræden af Kredsene sikkert være heldig, og det er derfor ønskeligt at faa Sagen uddebatteret i Medlemsbladet, medens Tid er.

Kolding, Oktober 1907.

Johanne Lund Jakobsen.

Hjælpekasseloven og Kvinderne.

Frk. *Astrid Lund* fortjener Tak — ogsaa af Mændene — fordi hun (i „Kv. og Sf." Nr. 17, Pag. 135) kalder paa Kvinderne og siger, at man ikke for tidlig kan tage fat paa Arbejdet for et godt Valg i Marts 1908.

Dog maa jeg, som mandlig Kvindesagsven og nogenlunde kyndig i Forholdstalsvalgmaader, advare imod hendes Raad: „En Kvinde som Nr. 1 paa alle Lister!" Et sligt Løsen vil støde de mandlige Vælgere og derfor skade Kvindernes Sag.

I Modsætning dertil maa jeg tilraade en Fremgangsmaade, hvorved der undgaas al Strid om Rækkefølgen af kvindelige og mandlige Kandidater. Dog ydes derved Sikkerhed for, at ogsaa Kvinder kan blive valgte, i Fald de kan faa et forholdsvis stort Antal Stemmer. Rækkefølgen bestemmer Vælgerne ved selve Afstemningen, det vil sige: den endelige, den afgørende Rækkefølge. Forslaget er ikke oprindelig mit. Det stammer fra den af vistnok alle Proportionalister som den største nulevende anerkendte Professor, Dr. Hagenbach-Bischoff. Han meddelte mig det i sit Hjem i Basel den 21. September 1903 (se Forordet til mit lille Skrift: Forholdstalsvalg med D'Hondts Fordelingsmaade, Kbhvn. 1904, Olaf O. Barfods Forlag).

Det tilraades i Kvindeforeninger at prøve den Fremgangsmaade, og dersom den staar sin Prøve, at indgive Adresser til Indenrigsministeren (som jo skal udstede et Reglement i Henhold til Hjælpekasseloven) om